

تلاشی درس پرور فنی پست

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

Www.ToranjBook.Net

[ToranjBook_Net](#)

[ToranjBook_Net](#)

آزمون‌های سراسری کاج

گذینه درس‌درا انخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

پاسخ‌های تشریحی

پایه یازدهم تجربی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلب:	نام و نام خانوادگی:
۹۰	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال		شماره سوال	مدت پاسخ‌گویی
		از	تا		
۱	فارسی ۱	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰ دقیقه
۲	عربی زبان قرآن ۱	۱۰	۱۱	۲۰	۱۰ دقیقه
۳	انگلیسی ۱	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰ دقیقه
۴	ریاضی ۱	۱۰	۳۱	۴۰	۲۰ دقیقه
	ریاضی ۱	۵	۴۱	۴۵	۲۰ دقیقه
	ریاضی ۲	۵	۴۶	۵۰	
۵	زیست‌شناسی ۱	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵ دقیقه
	زیست‌شناسی ۱	۵	۶۱	۶۵	
	زیست‌شناسی ۲	۵	۶۶	۷۰	
۶	فیزیک ۱	۱۰	۷۱	۷۱	۲۰ دقیقه
	فیزیک ۱	۵	۸۱	۸۵	
	فیزیک ۲	۵	۸۶	۹۰	
۷	شیمی ۱	۱۰	۹۱	۹۱	۱۵ دقیقه
	شیمی ۱	۵	۱۰۱	۱۰۵	
	شیمی ۲	۵	۱۰۶	۱۱۰	

۳ مفهوم مشترک مصراع سؤال و گزینه (۳): از ماست که بر

۸

ماست

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) گله از بی‌وفایی معشوق
- (۲) تقابل عشق و دین‌داری
- (۴) گدازندگی هجران

۹ مفهوم گزینه (۲): آمیختگی تلخی‌ها و شیرینی‌ها در زندگی

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: از کوزه همان برون تراود که در اوست.

۱۰ مفهوم گزینه (۱): دعوت به همدلی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: پرهیز از همنشینی با بدان

زبان عربی

درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه‌ی واژگان یا تعريف مشخص کن
■■■ (۱۱ - ۱۶):

۱۱ ترجمه کلمات مهم:

تعلمین: می‌دانی؛ مفرد است. [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]
آن: که [رد گزینه (۱)]

الدّلّافین: دلفین‌ها؛ جمع است. [رد گزینه (۲)]

۱۲ ترجمه کلمات مهم: قُفْر: پرش [رد گزینه (۱)]

إنقاذهِ رجل: نجات مردی؛ ترکیب اضافی است. [رد سایر گزینه‌ها]

۱۳ ترجمه کلمات مهم: کان الناس نائمه‌ن: مردم خواب بودند؛

«کان» به معنای «بود» است. [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

أيدي الأعداء: دستان دشمنان؛ جمع است. [رد سایر گزینه‌ها]

۱۴ ترجمه کلمات مهم: تلک: «آن» اسم اشاره دور است. [رد

گزینه‌های (۳) و (۴)] / رحّبوا: خوشامد گفتند [رد گزینه‌های (۲) و (۳)] /

تَذَبَّرُ: تدبیر گردد؛ فعل مجھول است [رد سایر گزینه‌ها]

رَحْب = استقبال / تَدَار: اداره شود

۱۵ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) نزدیک شد ≠ دور شد

(۲) باز کنید ≠ بیندید

(۳) سکونت می‌کیم = زندگی می‌کنیم

(۴) ساخت = خراب کرد (متضاد هستند نه مترادف!)

۱۶ تعريف کلمات مهم: انتخاب کن: انتخیب / انتخیبی [رد

گزینه‌های (۱) و (۳)]

این دو کار: هذین الأمرین [رد سایر گزینه‌ها]

اختیار داری: مُخَيَّر [رد سایر گزینه‌ها]

فارسی

۴ معنی درست واژه در سایر گزینه‌ها:

(۱) عنود: ستیزه‌کار، دشمن و بدخواه

(۲) مُنَكَر: رشت، ناپسند

(۳) دستار: پارچه‌ای که به دور سر پیچند، سریند و عمامه

۱ ۲ املای درست واژه: هول: ترس (حول: پیرامون)

۳ بررسی آرایه‌ها:

تشبیه: گرد گناه (اضافه تشبیهی)

تشخیص: نسبت دادن «رو گرفتن» به رحمت و «تیره روزی» به آینینه

کنایه: روی گرفتن، کنایه از دوری کردن و خود را بر کنار نگه داشتن / تیره روز،

کنایه از بدخت / سیاه‌رویی، کنایه از گناه‌کاری و رسوبی

واج آرایی: گوش‌نوازی و تکرار صامت «ر» (۷ بار) و مصوّت بلند «ا» (۵ بار)

۴ بررسی آرایه‌ها:

ایهام (بیت «ج»): قلب: ۱ - دل ۲ - سَكَّةَ تقلّبی

مجاز (بیت «د»): سر (اَوْل و چهارم) مجاز از قصد و نیت

ایهام تناسب (بیت «ب»): مدام: ۱ - مدام، همیشه (معنی درست) ۲ - شراب

(معنی نادرست، متناسب با مست، می، خمار)

تشخیص (بیت «ه»): جان‌بخشی به گل، لاله و بهار

تلیمیح (بیت «الف»): اشاره به روایت معجزه شکافته شدن رود نیل با عصای

حضرت موسی (ع)

۵ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ سلیح: سلاح

۳ رکیب: رکاب

۴ حجب: حجاب

۶ ۳ جملات مرکب در سایر گزینه‌ها:

پیوندهای وابسته‌سازی که موجب ساخت جمله مرکب می‌شوند:

(۱) در طریق عشق به حکم عقل عمل مکن که رهبری که دانا نیست راه دور کند.

(۲) مرا با تو سری است که اغیار نداند.

(۴) اگر عاقل دل به عشق دهد، میسر است.

۷ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): علاج واقعه پیش از

وقوع باید کرد. / لزوم آینده‌نگری و عاقبت‌اندیشی

۴ مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) خوداتنهایی

(۲) حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.

(۴) توأم بودن قدرت و ضعف و آسایش و رنج در دنیا / ناپایداری موقعیت‌ها

۲۳ عموماً افراد دارای ناتوانی‌ها در کشور ما در جاذبه‌های دیدنی و تفریحی تخفیف ویژه دریافت می‌کنند.

- (۱) توریسم، گردشگری
- (۲) خلق، ایجاد
- (۳) حالت، رفتار
- (۴) جاذبه، جذب

۲۴ فرانک در طول عصر همه را با چند داستان بازمۀ از کودکی اش سرگرم کرد.

- (۱) انجام دادن، اجرا کردن
- (۲) سرگرم کردن، مشغول کردن
- (۳) پیشنهاد کردن، پیشنهاد دادن
- (۴) احترام گذاشتن به

۲۵ این پژوهش علمی به شدت بر [روی] ارتباط بین سیگار کشیدن و انواع مختلف سلطان اشاره می‌کند.

- (۱) تجربه کردن
- (۲) محافظت کردن، نگهداری کردن
- (۳) شامل ... بودن
- (۴) پیشنهاد کردن؛ اشاره کردن بر

دانشمندان می‌گویند سطوح بالایی از ذرات کوچک پلاستیک را در برف شمالگان (ناحیه پیرامون قطب شمال) یافته‌اند. یافته‌های آن‌ها شواهد بیشتری به دست می‌دهد که پلاستیک در حال وارد شدن به جو زمین و پیمودن فواصل زیادی اطراف این سیاره است. یک تیم آلمانی-سوئیسی نمونه‌های برفی از شمالگان و دیگر مناطق جمع‌آوری کرده است. آن‌ها [مناطق] شامل آلمان شمالی، [رشته‌کوه‌های] آلپ باواریا و سوئیس و جزیره هلیگولند دریای شمال می‌شوند.

وقتی پژوهشگران این نمونه‌ها را در آزمایشگاه برسی کردند، شگفت‌زده شدند [از این] که سطوح بسیار بالایی از ریزپلاستیک‌ها را یافتنند. ریزپلاستیک‌ها قطعات بسیار کوچک پلاستیک هستند. این ذرات پلاستیکی به طور کلی کوچک‌تر از ۵ میلی‌متر طول دارند. مطالعات دیگر ریزپلاستیک‌ها را در محیط زیست یافته‌اند. آن‌ها از دورریز و تحلیل محصولات پلاستیکی ساخته بشر و ضایعات صنعتی می‌آیند.

این پژوهش دریافت [که] بیشترین سطوح ریزپلاستیک‌ها از [رشته‌کوه‌های] آلپ باواریا می‌آمدند. یک نمونه برف از این منطقه ۱۵۴,۰۰۰ ذره ریزپلاستیک در هر لیتر داشت. نمونه‌های جمع‌آوری شده از شمالگان سطوح بسیار پایین‌تری [از ریزپلاستیک] داشت. با وجود این، این پژوهش دریافت [که] حتی نمونه‌های شمالگان محتوی تا ۱۴,۰۰۰ ذره در هر لیتر بود. مطالعات قبلی نشانه‌هایی از پلاستیک در مناطق شمالگان یافته بود. آن ریزپلاستیک‌ها در مناطق ساحلی، بین دریا، بستر دریا و سطح آب دریا پیدا شده بودند.

۲۶ هدف اصلی نویسنده از نوشتن این متن چیست؟

- (۱) اطلاع‌سانی کردن در مورد خطر روبه رشد ریزپلاستیک‌ها در سیاره ما
- (۲) ارائه کردن توضیحی علمی از [این‌که] چگونه ضایعات صنعتی به ریزپلاستیک‌ها تبدیل می‌شود
- (۳) انتقاد کردن از نقش دولتها در آلوهه کردن زمین با ضایعات پلاستیکی
- (۴) پیشنهاد دادن راه حلی برای کاهش مقدار ریزپلاستیک‌ها در زمین

■■ متن زیر را با دقّت بخوان، سپس متناسب با آن به دو سؤال زیر پاسخ بده:
۱۸ و ۱۷)

گریه حیوانی است که اطرافمان روزانه آن را می‌بینیم، غالباً در مکان‌های در معرض نور خورشید در روز نمی‌خوابد. گریه نقشش را در شکار با مهارتی بسیار ایفا می‌کند. گریه قدرت بزرگی در دیدن در تاریکی دارد و نظافت را دوست دارد و فقط پانزده سال زندگی می‌کند!

۱۷ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) گریه را فقط در برخی مکان‌ها می‌بینیم! (✗)
- (۲) گریه می‌تواند که در تاریکی ببیندا (✓)
- (۳) برخی از گریه‌ها دوست دارند در جای نورانی بخوابند. (✗)
- (۴) گریه خودش را به خوبی تمیز نمی‌کند و نظافت را در زندگی اش دوست ندارد! (✗)

۱۸ ترجمة عبارت سؤال: عمر گریه پانزده سال است. برای جای خالی باید از عدد اصلی استفاده کنیم [رد گزینه‌های (۱) و (۲)] و نیز طبق

متن ۱۵ سال صحیح است نه ۱۶ سال! [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]
■■ گزینه صحیح را در پاسخ به دو سؤال زیر مشخص کن (۱۹ و ۲۰):

۱۹ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «و قطعاً خدا شما را در جنگ بدر یاری کردا» («ب» در اینجا هم معنای «فی» ترجمه می‌شود).
- (۲) هر دانش‌آموزی نقشش را با مهارتی کامل بازی می‌کند!
- (۳) تو را به خواندن کتابی پیرامون راههای تقویت حافظه نصیحت می‌کنم!
- (۴) همانا خدا مرا به مدارا کردن با مردم دستور داد!

۲۰ «بالعلم» جار و مجرور در محل اعرابی خبر است.
ترجممه: شرافت انسان به علم و ادب است نه به اصل و نسباً

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) خیز: خبر / في القسمير: جار و مجرور
- (۳) یدرس: خبر / في المدرسة: جار و مجرور / بجد: جار و مجرور
- (۴) جملة اول، فعلیه است. / في إنشاء: جار و مجرور / جملة دوم، فعلیه است.

زبان انگلیسی

۲۱ کیپ تاون در حال تبدیل به یک مقصد گردشگری بزرگ برای آن‌هایی است که از تعطیلات دوچرخه‌سواری لذت می‌برند.

- (۱) دامنه، گستره، محدوده
- (۲) مقصد، مقصود، هدف
- (۴) نقشه، برنامه، طرح
- (۳) شگفتی، حیرت

۲۲ یادگیرنده‌های زبان دوم باید واژگان جدید را در گستره‌ای وسیع از متن‌ها ببینند تا آن را به خاطر بسپارند.

- (۱) ستاره‌شناسی و فیزیک [مدار]
- (۲) فضا؛ جا؛ فاصله
- (۴) نقشه، برنامه، طرح
- (۳) دامنه، گستره، محدوده

$$\begin{cases} f(g(x)) = f(2) = \frac{2-1}{2+1} = \frac{1}{3} \\ g(f(x)) = g(\frac{x-1}{x+1}) = g(-1) = 0 \end{cases} \Rightarrow \text{حاصل عبارت} \Rightarrow \frac{1-1}{1+1} = \frac{0}{2}$$

۴ می‌دانیم تابعی که برد آن تنها شامل یک عضو باشد، تابع ثابت گویند، پس داریم:

$$\begin{aligned} \Rightarrow & \begin{cases} 4b = -2 \Rightarrow b = -\frac{1}{2} \\ 2b - a = -2 \Rightarrow -1 - a = -2 \Rightarrow a = 1 \end{cases} \\ a - b &= 1 - (-\frac{1}{2}) = \frac{3}{2} \end{aligned}$$

۴ ۳۵

چون تابع در نقاط $x = 0$ و $x = 3$ تغییر ضابطه داده، پس $x = 0$ و $x = 3$ همان ریشه‌های داخل قدرمطلق‌اند. دو حالت زیر را در نظر می‌گیریم:

(۱) اگر $a = 0$ و $b = -3$ داریم:

$$\begin{aligned} y &= |x| - |x - 3| = \begin{cases} -x + x - 3 & x < 0 \\ x + x - 3 & 0 \leq x \leq 3 \\ x - x + 3 & x > 3 \end{cases} \\ &= \begin{cases} -3 & x < 0 \\ 2x - 3 & 0 \leq x \leq 3 \\ 3 & x > 3 \end{cases} \quad (\text{غایق}) \end{aligned}$$

(۲) اگر $b = 0$ و $a = -3$ داریم:

$$\begin{aligned} y &= |x - 3| - |x| = \begin{cases} -x + 3 + x & x < 0 \\ -x + 3 - x & 0 \leq x \leq 3 \\ x - 3 - x & x > 3 \end{cases} \\ &= \begin{cases} 3 & x < 0 \\ -2x + 3 & 0 \leq x \leq 3 \\ -3 & x > 3 \end{cases} \quad (\text{غایق}) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow a - b + k = (-3) - 0 + 3 = 0$$

۱ ۳۶

$$(n, m+1), (n, n-m) \in f$$

$$\text{تابع } f \rightarrow m+1 = n - m \Rightarrow n = 2m+1 \quad (*)$$

$$\text{همانی } f \Rightarrow f(2) = 2 \Rightarrow n^2 + 1 = 2 \Rightarrow n^2 = 1 \Rightarrow n = \pm 1$$

$$n = 1 \xrightarrow{(*)} m = 0 \Rightarrow f = \{(1, 1), (2, 2), (1, 0)\} \Rightarrow k = 1$$

$$n = -1 \Rightarrow m = -1 \Rightarrow f = \{(-1, 0), (2, 2), (0, 1)\} \Rightarrow k = 1$$

$$P(6, 4) = P(4, 2) + P(5, 2) + n$$

۲ ۳۷

$$\Rightarrow \frac{6!}{2!} = \frac{4!}{2!} + \frac{5!}{3!} + n \Rightarrow n = 360 - 12 - 20 = 328$$

$$P(n, n-1) = \frac{n!}{1!} = n! = 328!$$

۱ ۳۳

براساس متن، تمام موارد زیر در مورد ریزپلاستیک‌ها درست

هستند؛ بهجز .....

(۱) آن‌ها از محصولات و ضایعات انسانی می‌آیند

(۲) قطعات بسیار ریز پلاستیک هستند

(۳) در شمالگان بیشتر پیدا می‌شوند تا در [رشته‌کوه‌های] آلپ باواریا

(۴) ممکن است در سراسر جهان پیدا شوند

از متن می‌توان نتیجه گرفت که .....

(۱) ریزپلاستیک‌ها تدبیری برای محیط زیست نیستند

(۲) ریزپلاستیک‌ها نمی‌توانند بزرگ‌تر از ۵ میلی‌متر باشند

(۳) در آینده ریزپلاستیک‌های کم‌تری در زمین خواهد بود

(۴) این نخستین مطالعه بر روی ریزپلاستیک‌ها نیست

نویسنده در نوشتن این متن از چه لحنی استفاده می‌کند

(بهره می‌گیرد؟)

(۱) نامیدار

(۲) امیدوار

(۳) نگران

(۴) سرگرم‌کننده

ضمیر زیرخطدار "they" در پاراگراف اول به ..... اشاره دارد.

(۱) نمونه‌ها

(۲) مناطق

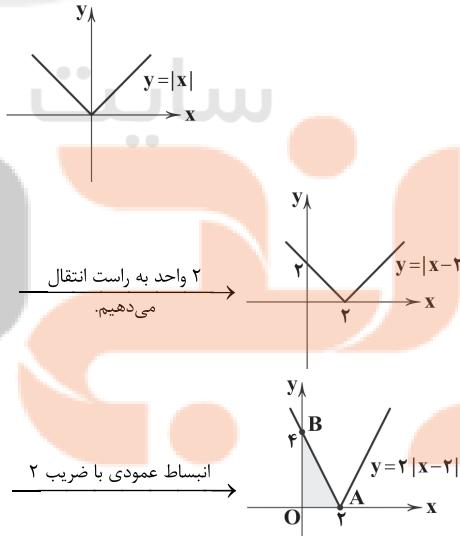
(۳) فواصل

(۴) پژوهشگران

ریاضیات

نمودار تابع رارسم می‌کیم:

۱ ۳۱

$$\Rightarrow S_{\Delta OAB} = \frac{OB \times OA}{2} = \frac{4 \times 2}{2} = 4$$

از ضابطه اول محاسبه می‌شود:

$$f(-2) = 2(-2) + \sqrt{-2+2} = -4 + 0 = -4$$

$$f(f(-2)) = f(-4) \xrightarrow{\text{ضابطه دوم}} -4 - 3 = -7$$

بنابراین داریم:

۲ ۳۲

حالت دوم: کلمات با ۲ بار حرف «ث»:
ابتدا باید دو حرف دیگر را از بین ۴ حرف «م»، «ل»، «ا» و «ت» انتخاب کنیم،
سپس این ۲ حرف جدید و ۲ حرف «ث» $\frac{4!}{2!}$ جایگشت دارند:

$$\binom{4}{2} \times \frac{4!}{2!} = 6 \times \frac{24}{2} = 72$$

بنابراین طبق اصل جمع، در مجموع $120 + 72 = 192$ کلمه‌ی چهارحرفی داریم.

۲ ۴۵ تعداد اعداد دورقمری با n رقم متمایز برابر است با:

$$\boxed{n} \times \boxed{n} = n^2$$

همچنین تعداد اعداد سه رقمی با n رقم متمایز برابر است با:

$$\boxed{n} \times \boxed{n} \times \boxed{n} = n^3$$

$$\Rightarrow n^3 + n^3 = 150 \Rightarrow n^3(n+1) = 150.$$

با امتحان کردن گزینه‌ها، $n = 5$ به دست می‌آید:

$$n = 5 \Rightarrow 5^3(5+1) = 25 \times 6 = 150.$$

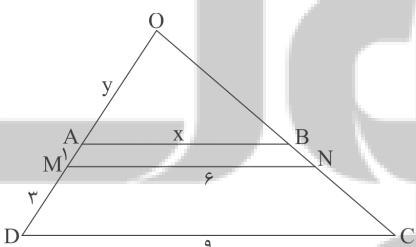
۳ ۴۶

$$\begin{cases} A(a, 5) \\ 4x + 3y - 18 = 0 \end{cases} \xrightarrow{\text{فاصله نقطه از خط}} \frac{|4a + 3 \times 5 - 18|}{\sqrt{4^2 + 3^2}} = 5$$

$$\Rightarrow \frac{|4a - 3|}{5} = 5 \Rightarrow |4a - 3| = 25 \Rightarrow 4a - 3 = \pm 25$$

$$\Rightarrow a = \frac{3 \pm 25}{4} \Rightarrow \begin{cases} a = 7 \\ a = -\frac{22}{4} \end{cases}$$

۲ ۴۷ دو ساق ذوزنقه را امتداد می‌دهیم تا یکدیگر را در نقطه O قطع کنند:

طبق قضیه تالس در مثلثهای OMN و ODC داریم:

$$\begin{cases} AB \parallel MN \Rightarrow \frac{y}{y+1} = \frac{x}{6} \quad (1) \\ MN \parallel DC \Rightarrow \frac{y+1}{y+4} = \frac{6}{9} \quad (2) \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(2)} \frac{y+1}{y+4} = \frac{2}{3} \Rightarrow 3y + 3 = 2y + 8 \Rightarrow y = 5$$

$$\xrightarrow{(1)} \frac{5}{5+1} = \frac{x}{6} \Rightarrow x = 5$$

A: مجموع اعداد روشده عددی اول و کمتر از ۱۰ باشد، آن‌گاه:

$$A = \{(1, 1), (1, 2), (1, 4), (1, 6), (2, 1), (2, 3), (2, 5), (3, 2), (3, 4), (4, 1), (4, 3), (5, 2), (6, 1)\} \Rightarrow 13 \text{ عضو دارد.}$$

۱ ۴۹ عدد ۱ انتخاب شده است. برای دو عضو دیگر کافی است، از

$$\binom{4}{2} = \frac{4!}{2!2!} = 6 \text{ عضو } 2, 3, 7 \text{ و } 8 \text{ دو عضو را انتخاب کنیم:}$$

۴ ۴۰ حالت‌های زیر را در نظر می‌گیریم:

$$1) \text{ABCD} \xrightarrow{\substack{\text{تعداد حالت‌ها} \\ \text{اصل ضرب}}} 3 \times 2 \times 1 = 6$$

$$2) \text{ACD} \Rightarrow 1 \times 1 = 1$$

$$3) \text{AED} \Rightarrow 2 \times 3 = 6$$

پس بنا به اصل جمع داریم:

$$= 6 + 1 + 6 = 13$$

۳ ۴۱ تابع خطی f را به صورت $f(x) = ax + b$ در نظر می‌گیریم:

$$f(x+2) + f(x-3) = a(x+2) + b + a(x-3) + b = 2ax + 2b - a = 8x - 1$$

پس $a = 8$ و $b = -1$ است.

$$\begin{cases} 8a = 8 \Rightarrow a = 4 \\ 8b - a = -1 \xrightarrow{a=4} 8b = 3 \Rightarrow b = \frac{3}{8} \Rightarrow f(x) = 4x + \frac{3}{8} \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(1) = a + b = 4 + \frac{3}{8} = 5.375$$

۱ ۴۲

$$y = |x+2| \xrightarrow{3 \text{ واحد به راست}} y = |x+2-3| = |x-1|$$

$$y = -|x-1| \xrightarrow{3 \text{ واحد به بالا}} y = 3 - |x-1|$$

۳ ۴۳ ابتدا پسرها را می‌نشانیم مطابق شکل:

$$\textcircled{O} \textcircled{O} \textcircled{O} \textcircled{P} \textcircled{O} \textcircled{P} \textcircled{O}$$

سپس از بین ۵ مکانی که با O مشخص شده است، ۳ جایگاه را انتخاب می‌کنیم و دخترها را در آن‌ها قرار می‌دهیم.

$$= 4! \times \binom{5}{3} = 4! \times 10 \times 3! = 240 \times 6 = 1440.$$

چون حرف «ث» دو بار تکرار شده است، باید ۲ حالت بررسی کنیم:

حالت اول: کلمات بدون حرف تکراری:

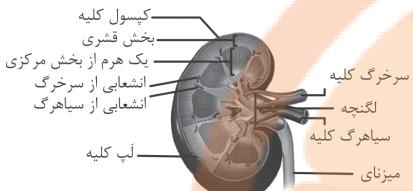
یعنی باید با حروف «م»، «ث»، «ل»، «ا» و «ت» کلمات چهارحرفی بسازیم:

$$P(5, 4) = \frac{5!}{(5-4)!} = 120$$

۳ ۵۲ به دو حالت زیر دقت کنید:

افزایش فشار اسمزی درون یاخته $\rightarrow$ ورود آب از محیط به داخل یاخته
 پدیده تورژسانس $\leftarrow$ نزدیکتر شدن پروتوبلاست به دیواره یاخته
 کاهش فشار اسمزی درون یاخته $\rightarrow$ ورود آب از یاخته به محیط $\leftarrow$ پدیده
 پلاسمولیز $\leftarrow$ افزایش فاصله پروتوبلاست از دیواره

۱ ۵۳ با توجه به شکل، بین هرم‌های کلیه بخش قشری کلیه وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) با توجه به شکل، سرخرگ کلیه در مقایسه با سیاهرگ آن در سطح بالاتری است.

۳) قاعده هرم‌ها به سمت بخش قشری و رأس آن‌ها به سمت لگنچه است.

۴) لگنچه محل تولید ادرار نیست، بلکه ادرار تولیدشده به آن وارد و به میزانی هدایت می‌شود تا کلیه را ترک کند.

۳ ۵۴ منظور از دیسه تولیدکننده ترکیبات قندی، سبزدیسه است. برای

تولید هر اندامک، لازم است که ترکیبات مختلفی تولید شوند و تولید این ترکیبات، نیازمند مصرف انرژی در یاخته است (درستی گزینه ۳). در

سبزدیسه‌ها، علاوه‌بر سبزینه، کاروتونوئیدها نیز وجود دارند (نادرستی گزینه ۱).

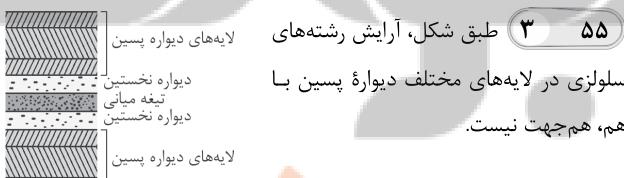
بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) رنگ‌دیسه‌ها، دیسه‌هایی هستند که سبز نیستند. دقت داشته باشید که هنگام تولید رنگ‌دیسه، سبزینه به کاروتونوئید تبدیل نمی‌شود بلکه کاروتونوئیدها

به طور مستقل و توسط آنزیمهای مخصوصی تولید می‌شوند.

۴) علاوه‌بر نشادیسه‌ها که نشاسته را ذخیره می‌کنند و هنگام نیاز یاخته به انرژی، گلوکر مورد نیاز برای فرایند تنفس یاخته‌ای را تولید می‌کنند، سبزدیسه‌ها نیز با جذب انرژی نور خورشید و تولید قندهای ساده مورد نیاز یاخته، در تأمین انرژی فرایندهای یاخته‌ای مؤثر هستند. راستی، مواد دیگه مثل لیپیدها و پروتئین‌ها هم

می‌توانند در پلاست‌ها (غفیره) بیشتر باشند، پس این گزینه به قاطر پلی‌سالکارید غلط است!

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دیواره نخستین برخلاف دیواره پسین مانع از رشد یاخته نمی‌شود، زیرا قابلیت گسترش و کشش دارد.

۲) با توجه به شکل ۵ صفحه ۸۱ کتاب زیست‌شناسی (۱)، در محل لان، دیواره پسین وجود ندارد.

۴) بعد از تقسیم هسته، تیغه میانی بین دو یاخته ایجاد می‌شود که از جنس پکتین است.

۴ ۴۸

$$\Delta OAB \sim \Delta ODC \xrightarrow{AB \parallel DC} \hat{A} = \hat{D}, \hat{B} = \hat{C}$$

$$\Rightarrow \text{نسبت تشابه} : K = \frac{OB}{OC} \quad (1)$$

$$\frac{OB + 3OC}{5OB - OC} = \frac{9}{5} \Rightarrow 5OB + 15OC = 45OB - 9OC$$

$$\Rightarrow 24OC = 40OB \Rightarrow \frac{OB}{OC} = \frac{24}{40} = \frac{3}{5} \quad (2)$$

در دو مثلث متشابه نسبت مساحت‌ها با مرتب نسبت تشابه برابر است. اگر

مساحت مثلث کوچک‌تر و بزرگ‌تر به ترتیب S' و S باشند، داریم:

$$\frac{S'}{S} = K^2 \xrightarrow{(2), (1)} \frac{S'}{S} = \left(\frac{3}{5}\right)^2 = \frac{9}{25} = .36$$

۲ ۴۹

$$2 - 7x \geq 0 \Rightarrow x \leq \frac{2}{7} \quad (1)$$

$$5 - \sqrt{2 - 7x} \geq 0 \Rightarrow 5 \geq \sqrt{2 - 7x} \Rightarrow 25 \geq 2 - 7x$$

$$\Rightarrow 7x \geq -23 \Rightarrow x \geq -\frac{23}{7} \quad (2)$$

$$D_f = (1) \cap (2) = \left[-\frac{23}{7}, \frac{2}{7}\right]$$

بنابراین دامنه تابع شامل اعداد صحیح $-3, -2, -1, 0$ و صفر است.

۳ ۵۰

$$\left[\frac{4x - 5}{2x} \right] = 2 \Rightarrow \left[\frac{4x}{2x} - \frac{5}{2x} \right] = 2 \Rightarrow \left[2 - \frac{5}{2x} \right] = 2$$

$$\Rightarrow 2 + \left[-\frac{5}{2x} \right] = 2 \Rightarrow \left[-\frac{5}{2x} \right] = 0 \Rightarrow 0 \leq \frac{-5}{2x} < 1$$

$$\begin{cases} -\frac{5}{2x} \geq 0 \Rightarrow x < 0 & (1) \\ \frac{-5}{2x} < 1 \Rightarrow 0 < 1 + \frac{5}{2x} \Rightarrow \frac{2x + 5}{2x} > 0 & \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} \\ x < -\frac{5}{2} \text{ یا } x > 0 & (2) \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(1) \cap (2)} x < -\frac{5}{2}$$

زیست‌شناسی

۴ ۵۱

بیشتر حجم ادرار را آب تشکیل می‌دهد. باز جذب آب به صورت غیرفعال (اسمز) انجام می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در صورتی که pH خون بیش از حد کاهش یابد، کلیه‌ها مقدار بیشتری H^+ را ترشح و مقدار بیشتری بیکربنات را باز جذب می‌کنند.

۲) هر دو فرایند به واسطه شبکه مویرگی دور لوله‌ای انجام می‌شوند که از سرخرگ و ابران ایجاد شده است.

۳) به محض ورود مواد تراویش شده به لوله پیچ خورده نزدیک، باز جذب در جهت مخالف با تراویش، آغاز می‌شود (ترشح در جهت موافق تراویش انجام می‌گیرد).

۶۰ ۳ گلوتون یکی از ترکیباتی می‌باشد که در واکوئول یاخته‌های دانه گندم و جو ذخیره می‌شود و برای رشد و نمو رویان به مصرف می‌رسد. محل ذخیره آنتوسبیانین نیز واکوئول است.
نکته: در دانه بسیاری از گیاهان، ذخیره غذایی نشاسته می‌باشد که در نشادیسه ذخیره می‌شود، نه در واکوئول. نشادیسه رنگدانه‌ای ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مشخص شده است که ترکیبات رنگی در **واکوئول و رنگدیسه**، پاداکسنده (آنتی‌اکسیدان) هستند. فقط واکوئول بیشتر حجم یاخته را به خود اختصاص می‌دهد.

۲) کاروتون نارنجی است و در کرومومپلاست (رنگدیسه) یاخته‌های ریشه‌گیاه هویج ذخیره می‌شود. واکوئول با جذب آب در تورژسانس یاخته‌های گیاهی نقش دارد. حالت تورم یاخته‌ها در بافت‌های گیاهی سبب می‌شود که اندام‌های غیرچوبی، مانند برگ و گیاهان علفی استوار بمانند.

۴) برگ گیاهان به وسیله داشتن کلرووفیل (سیزدیسه)، سبزرنگ دیده می‌شود. کلرووفیل در کلروپلاست (سیزدیسه) ذخیره می‌شود. کاروتوئیدها علاوه بر کلروپلاست (سیزدیسه) در کرومومپلاست (رنگدیسه) نیز ذخیره می‌شوند.

۶۱ ۲ دیواره نخستین در یک یاخته گیاهی عادی، بخشی از دیواره است که با غشای پلاسمایی در تماس است. در برخی یاخته‌های گیاهی، دیواره پسین نیز تشکیل می‌شود که از این پس، مدامی که یاخته زنده است، این دیواره در تماس مستقیم با غشای پلاسمایی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تیغه میانی مسن ترین بخش دیواره یاخته‌ای محسوب می‌شود. دیواره پسین در صورت تشکیل، جدیدترین بخش دیواره یاخته‌ای محسوب می‌شود.

۳) دیواره یاخته‌ای در اغلب یاخته‌های گیاهی شامل تیغه میانی و دیواره نخستین است. دیواره پسین در برخی یاخته‌ها تشکیل می‌شود.

۴) دیواره نخستین نیز مانند دیواره پسین (نه برخلاف)، بقای گیاه را در محیط با فشار اسمزی کم، افزایش می‌دهد (جلوی ورود آب اضافی به درون یاخته و ترکیدن یاخته را می‌گیرد).

۶۲ ۳ به علت این‌که مقداری از پلاسمما در گلومرول‌ها تراوش می‌شود ولی پروتئین‌ها در خون باقی می‌مانند، خون غلیظتر شده و فشار اسمزی آن در سرخرگ وابران افزایش می‌یابد، اما به علت تراوش بخشی از اوره، مقدار آن در سرخرگ وابران کمتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) میزان مواد زائد در سرخرگ وابران به علت تراوش آن‌ها، کمتر است.
۲) جون پلاسمای خون کم می‌شود در سرخرگ وابران، همان‌گونه که در سرخرگ وابران افزایش می‌یابد.

۴) غلظت آلبومین به علت کم شدن پلاسمما، افزایش می‌یابد، زیرا پروتئین‌ها تراوش نمی‌شوند و غلظت آن‌ها افزایش می‌یابد.

۱ ۵۶ ماهیان غضروفی (مثل کوسه‌ها و سفره‌ماهی‌ها) که ساکن آب شور هستند، علاوه بر کلیه‌ها، دارای غدد راستروودهای می‌باشند. در ماهیان آب شور فشار اسمزی مایعات بدن کمتر از فشار اسمزی محیط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) در ماهی‌های ساکن آب شیرین، حجم زیادی از آب به صورت ادرار رقیق دفع می‌شود.

۳) در ماهیان ساکن آب شور، برخی یون‌ها توسط کلیه به صورت ادرار غلیظ و برخی از طریق یاخته‌های آبشش دفع می‌شوند.

۴) سفره‌ماهی جزو ماهیان غضروفی و ساکن آب شور است که علاوه بر کلیه‌ها، دارای غدد راستروودهای است که محلول نمک (سدیم کلرید) بسیار غلیظ را به روده ترشح می‌کند.

۴ ۵۷ برگ بعضی گیاهان بخش‌های غیرسبز، مثلاً سفید، زرد، قرمز یا بنفش دارد. دیده می‌شود که کاهش نور در چنین گیاهانی، سبب افزایش مساحت بخش‌های سبز می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) گلوتون نوعی پروتئین در جو و گندم است و در واکوئول ذخیره می‌شود. کاروتوئیدها در سیزدیسه (کلروپلاست) و رنگدیسه (کرومومپلاست) ذخیره می‌شوند، نه در واکوئول‌ها.

۲) در پاییز با کاهش طول روز و کم شدن نور، ساختار سیزدیسه‌ها در بعضی گیاهان تغییر می‌کند و به رنگدیسه تبدیل می‌شوند، بنابراین فراوانی سیزدیسه‌ها (دیسه‌هایی که در تولید سبزینه نقش دارند) کاهش می‌یابد.

۳) آلکالوئیدها از ترکیبات گیاهی‌اند و در شیرابه بعضی گیاهان به مقدار فراوانی یافت می‌شوند. بعضی آلکالوئیدها احتیادآورند.

۲ ۵۸ در سخت‌پوستان، مواد دفعی نیتروژن دار با انتشار ساده (بدون صرف انرژی)، از آبشش‌ها دفع می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ملخ نوعی حشره است، بنابراین دارای لوله‌های مالپیگی می‌باشد.
۳) بیشتر بی‌مهرگان دارای ساختار مشخصی برای دفع هستند.

۴) حشرات فاقد مویرگ هستند.

۳ ۵۹ با توجه به شکل سؤال، بخش (الف) ← تیغه میانی، بخش (ب) ← دیواره پسین، بخش (ج) ← دیواره نخستین و بخش (د) ← لان را نشان می‌دهد. دیواره پسین از رشد یاخته جلوگیری می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تیغه میانی نخستین لایه‌ای است که در دیواره یاخته‌ای یافت می‌شود. بنابراین نسبت به سایر لایه‌ها قدمت بیشتری دارد.
۲) دیواره نخستین دارای پکتین و رشته‌های سلولزی است.
۴) لان در همه یاخته‌های گیاهی حضور دارد.

۶۷ در زمان بازدم عمیق، هوای ذخیره بازدمی از شش‌ها خارج می‌شود. در زمان بازدم عمیق، ماهیچه‌های بین دندان‌های داخلی و ماهیچه‌های شکمی منقبض می‌شوند. میان‌بند (دیافراگم) ماهیچه‌ای است که در تنفس آرام و طبیعی بیشترین نقش را دارد. با توجه به شکل ۹ صفحه ۴۵ کتاب زیست‌شناسی (۲) و شکل ۱۳ صفحه ۴۱ کتاب زیست‌شناسی (۱)، ماهیچه‌های شکمی، پایین‌تر از دیافراگم و ماهیچه‌های بین دندان‌های داخلی، بالاتر از آن قرار دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر دو توسط زردپی به نوعی استخوان متصل می‌شوند.

(۲) هر دو نسبت به استخوان ترقوه در سطح پایین‌تری قرار دارند.

(۴) هر دو ماهیچه اسکلتی می‌باشند و در حفظ شکل و حالت بدن و ایجاد حرارت مؤثر هستند.

۶۸ **۶۸** مغز میانی در شنوایی نقش دارد که **بالاتر از آن تalamوس‌ها** قرار دارند که محل پردازش اولیه اغلب پیام‌های حسی هستند.

نکته: رویه‌روی مغز میانی، هیپوتalamوس قرار گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بصل النخاع پایین‌ترین بخش ساقه مغز است و در بالای نخاع قرار گرفته است. نخاع در مرکز خود دارای کانالی می‌باشد.

(۳) پل مغزی با تنظیم ترشح براق در عملکرد گیرنده‌های چشایی مؤثر است. پل مغزی پایین‌تر از مغز میانی قرار دارد. مغز میانی در نزدیکی اپی‌فیز قرار دارد.

(۴) بصل النخاع با تنظیم ضربان قلب می‌تواند در تنظیم بروون‌های قلبی نقش داشته باشد. بصل النخاع پایین‌تر از پل مغزی قرار دارد که این بخش بزرگ‌ترین بخش ساقه مغز است.

۶۹ **۶۹** فقط مورد «د» به درستی بیان شده است. حشرات طناب عصبی شکمی دارند. اسکلت بیرونی در حشرات علاوه‌بر کمک به حرکت در حفاظت از جانور نیز نقش دارد.

بررسی سایر موارد:

(الف) در بعضی حشرات مانند مگس، گیرنده‌های شیمیایی در قاعده موهای حسی روی پاهای آن‌ها قرار دارند. مطابق با شکل، درون پاهای (خارج از ساختار دستگاه عصبی مرکزی)، اجتماعی از جسم یاخته‌ای نورون‌ها قرار دارد. رشته‌های عصبی

(ب) برخی حشرات مانند زنبورها (نه همه آن‌ها)، می‌توانند پرتوهای فرابنفش را دریافت کنند.

(ج) دستگاه عصبی (نه چشم مرکب) حشرات، اطلاعات را یکپارچه و تصویری موزاییکی ایجاد می‌کند.

۶۳ همه موارد، عبارت سؤال را به نادرستی تکمیل می‌کنند.

بررسی موارد:

(الف) کاهش ترشح هورمون ضدادراری ← کاهش بازجذب آب در کلیه ← کاهش حجم آب موجود در پلاسمای افرایش غلظت مواد موجود در پلاسمای افرایش فشار اسمزی خون

(ب) پیکربندی یک یون قلیایی است، با کاهش بازجذب آن از نفرون این ماده در ادرار بیشتر دفع می‌شود، که نتیجه آن افزایش pH ادرار و کاهش pH خون است.

(ج) در نتیجه تجزیه آمینواسیدها، آمونیاک تولید می‌شود که بسیار سمی است و تجمع آن در خون به سرعت به مرگ می‌انجامد.

(د) ترکیب آمونیاک و کربن دی‌اکسید (تولید اوره) در کبد اتفاق می‌افتد.

۶۴ **۶۴** لوله پیچ خورده نزدیک محل شروع بازجذب است. مقدار مواد بازجذب شده در این قسمت از گردیزه، بیش از سایر قسمت‌های است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تراوش، نخستین مرحله تشکیل ادرار است. تراوش برخلاف بازجذب، در کپسول بومن اتفاق می‌افتد. دیواره دونوی کپسول بومن از یاخته‌هایی با رشتله‌های کوتاه و پامانند به نام پودوسیت تشکیل شده است.

(۳) ترشح در جهت مخالف بازجذب انجام می‌شود. بازجذب در بیشتر موارد فعل و با صرف انرژی زیستی انجام می‌گیرد.

(۴) طبق متن صفحه ۷۴ کتاب زیست‌شناسی (۱)، درست است.

۶۵ **۶۵** هنگامی که تعداد مولکول‌های آب در واحد حجم در محیط بیشتر از یاخته باشد، آب وارد یاخته می‌شود (وضعیت تورئسانس) و در حالت بر عکس، آب از یاخته خارج می‌شود (وضعیت پلاسمولیزی)، در حالت سورم یاخته‌ها (تورئسانس)، در نتیجه حجمی شدن پروتوبلاست، غشا به دیواره یاخته‌ای می‌چسبد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هنگامی فشار اسمزی درون یاخته در کمترین مقدار ممکن قرار دارد که بیشترین مقدار آب ممکن درون یاخته باشد.

(۲) در چنین حالتی آب از یاخته خارج می‌شود.

(۴) در صورتی که پلاسمولیز طولانی باشد (نه قطعاً)، مرگ یاخته‌ها رخ می‌دهد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) در فرد دوربین، تصویر اشیای نزدیک در پشت شبکیه شکل می‌گیرد.

(۲) در هر دو از عینک‌های مخصوص در جهت رفع مشکل استفاده می‌شود.

(۳) برای اصلاح عیب نزدیکبینی از عدسی واگرا استفاده می‌شود که عملکردی مخالف عدسی همگرای چشم دارد.

(۴) علت نزدیکبینی و دوربینی، تغییر اندازه کره چشم و یا تغییر میزان همگرایی عدسی چشم است.

۴ ۷۵

$$P_A = P_B \Rightarrow \frac{Q_A}{t_A} = \frac{Q_B}{t_B} \xrightarrow{t_A = t_B} Q_A = Q_B$$

$$\Rightarrow m_A c_A (0 - \theta_A) = m_B c_B (0 - \theta_B) \Rightarrow \frac{m_A}{m_B} = \frac{c_B \theta_B}{c_A \theta_A} = \frac{1}{3} \times 4$$

$$\Rightarrow \frac{m_A}{m_B} = \frac{4}{3}$$

۱ ارزی جنبشی قالب یخ به انرژی گرمایی تبدیل می‌شود، بنابراین می‌توانیم بنویسیم:

$$K = \frac{1}{2} mv^2 = \frac{1}{2} m \times (50)^2 = 1250 \text{ m}$$

$$K = Q \Rightarrow 1250 \text{ m} = m_{\text{یخ}} c_{\text{یخ}} \Delta \theta$$

$$\Rightarrow 1250 \text{ m} = m \times 2000 \times \Delta \theta$$

$$\Rightarrow \Delta \theta = \frac{125}{200} = 0.625^\circ \text{C}$$

بنابراین دمای یخ اندکی افزایش می‌یابد و به صفر درجه سلسیوس نمی‌رسد، در نتیجه گزینه (۱) پاسخ صحیح است.

۲ ارزی تلفشده برابر است با:

$$E_2 - E_1 = (U_2 + K_2) - (U_1 + K_1) = U_2 - K_1 \Rightarrow U_2 - K_1 = -Q$$

$$\Rightarrow U_2 - \frac{1}{2} mv^2 = -(mc\Delta T)$$

$$\Rightarrow U_2 - \left(\frac{1}{2} \times 1000 \times 1 \times (50)^2\right) = -(0.1 \times 1250 \times 200)$$

$$\Rightarrow U_2 - 1250 = -250 \Rightarrow U_2 = 1000 \text{ J}$$

۳ معمولاً افزایش فشار وارد بر جسم سبب بالا رفتن نقطه ذوب جسم می‌شود؛ اما در برخی مواد مانند یخ، افزایش فشار وارد به کاهش نقطه ذوب می‌انجامد.

۴ گرمایی که مس می‌گیرد تا از دمای C° به دمای 6°C

بررسد را با Q_1 ، گرمایی که صرف ذوب $m_{\text{آب}}$ گرم یخ می‌شود با Q_F ، گرمایی که

۲۰۰ گرم آب C° می‌گیرد تا به دمای 6°C بررسد با Q_2 ، گرمای میان بخار

را با Q_V و گرمایی که آب 10°C از دست می‌دهد تا با آب به دمای 6°C

تبدیل شود را با Q_3 نمایش می‌دهیم؛ بنابراین:

$$Q_1 + Q_F + Q_2 - Q_V + Q_3 = 0$$

$$\Rightarrow m_1 c_1 \Delta \theta_1 + m_1 L_F + m'_1 c'_1 \Delta \theta'_1 - m_2 L_V + m_3 c_3 \Delta \theta_3 = 0$$

$$\Rightarrow (100 \times 3 / 36 \times 60) + (m_1 \times 336) + (200 \times 4 / 2 \times 60)$$

$$- (40 \times 2268) + [40 \times 4 / 2 \times (60 - 100)] = 0$$

$$\Rightarrow 20160 + 336m_1 + 50400 - 90720 - 6720 = 0$$

$$\Rightarrow m_1 = \frac{26880}{336} = 80 \text{ g}$$

پیک شیمیایی مولکولی است که پیامی را منتقل می‌کند.

براساس مسافتی که پیک طی می‌کند تا به یاخته هدف برسد می‌توان آنها را به دو گروه کوتاهبرد و دوربرد تقسیم کرد. پیک‌های کوتاهبرد وارد مایع بین یاخته‌ای می‌شوند و بین یاخته‌های ارتباط برقرار می‌کنند که در نزدیکی هم باشند، ولی پیک‌های دوربرد وارد خون می‌شوند و پیام را به فاصله‌ای دور منتقل می‌کنند. هم خون و هم مایع بین یاخته‌ای، محیط داخلی بدن هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ناقل‌های عصبی از پیک‌های کوتاهبردی هستند که می‌توانند بین بافت‌های عصبی، پوششی و ماهیچه‌ای ارتباط برقرار کنند.

۲) گاهی یاخته‌های عصبی پیک شیمیایی را به خون می‌ریزند (که همان پیک دوربرد می‌شود)، در نتیجه فقط یاخته‌های درون‌ریز، پیک دوربرد ترشح نمی‌کنند.

۳) سرعت ارسال پیام در پیک‌های کوتاهبرد به علت مسافت کمتر و روش انتقال، سریع‌تر صورت می‌گیرد.

فیزیک

۴ عبارت‌های «ج» و «د» نادرست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

ج) طبق متن کتاب درسی، کمیت دماستنجی در دماستنج‌های جیوه‌ای و الکلی، ارتفاع مایع درون لوله دماستنج است.

د) ارزش هر درجه فارنهایت $1/8$ برابر درجه سلسیوس می‌باشد.

۳ ۷۲

$$\begin{cases} F + \theta = 172 \\ F = 1/8 \theta + 32 \end{cases} \Rightarrow 1/8 \theta + \theta = 172 - 32$$

$$\Rightarrow 2/8 \theta = 140 \Rightarrow \theta = \frac{140}{2/8} = 56^\circ \text{C}$$

$$F + 50 = 172 \Rightarrow F = 122^\circ \text{F}$$

بنابراین:

۲ آب در دمای 4°C کمترین حجم و بیشترین چگالی را دارد،

به صورتی که اگر دمای آب از صفر تا 4 درجه سلسیوس افزایش بابد، حجم آن کاهش و چگالی آن افزایش می‌یابد و پس از 4 درجه سلسیوس با افزایش مجدد دما، حجم افزایش و چگالی کاهش خواهد یافت.

۲ ۷۴

$$\alpha_M = \alpha_N$$

$$\cos 37^\circ = \frac{P}{M} \Rightarrow P = M \cos 37^\circ = 0.8M$$

برای این‌که زاویه 37° تغییر نکند، باید نسبت $\frac{P}{M}$ ثابت بماند، بنابراین:

$$P' = 0.8M' \Rightarrow P(1 + \alpha_P \Delta \theta) = 0.8M(1 + \alpha_M \Delta \theta)$$

$$\Rightarrow 0.8M(1 + \alpha_P \Delta \theta) = 0.8M(1 + \alpha_M \Delta \theta)$$

$$\Rightarrow 1 + \alpha_P \Delta \theta = 1 + \alpha_M \Delta \theta \Rightarrow \alpha_P \Delta \theta = \alpha_M \Delta \theta \Rightarrow \alpha_P = \alpha_M$$

۳ ۸۳ می‌دانیم که $Q = C\Delta T$ ، پس وقتی Q ثابت است، هر چه C ابتدا طول مسیر A تا C را برای محاسبه انرژی تلفشده در

یا ظرفیت گرمایی کمتر باشد، ΔT یا تغییر دما بیشتر خواهد بود.

۲ ۸۴ گرمای لازم برای ذوب شدن کامل یخ را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{آب} \xrightarrow{-10^\circ\text{C}} \text{یخ} \xrightarrow{Q_1} \text{یخ} \xrightarrow{Q_2} \text{آب}$$

$$Q = Q_1 + Q_2 \Rightarrow Q = mc_{\text{یخ}} ((0 - (-10)) + mL_F)$$

$$\Rightarrow Q = 2 \times 2 \times 10 + 2 \times 334 = 40 + 668 = 70.8 \text{ kJ}$$

۶۰.۰ kJ گرمای نمی‌تواند تمام یخ را ذوب کند، پس دمای تعادل صفر درجه سلسیوس بوده و مقداری از یخ ذوب شده و در نهایت، مخلوط آب و یخ صفر درجه سلسیوس داریم. برای محاسبه جرم یخ ذوب شده (m') به صورت زیر عمل می‌کنیم:

$$Q' = 60.0 - 40 = 56.0 \text{ kJ}$$

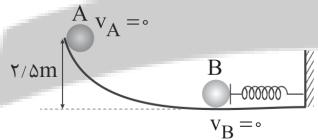
$$Q' = m'L_F \Rightarrow 56.0 = m' \times 334 \Rightarrow m' = \frac{56.0}{334} = 167 \text{ kg} \approx 167 \text{ g}$$

بنابراین عبارت‌های «الف» و «ب» صحیح هستند.

۴ ۸۵ وقتی گلوله پس از برخورد با فنر در نقطه B متوقف می‌شود،

فنر به حداقل فشردگی خود رسیده و بیشترین انرژی پتانسیل کشسانی در آن ذخیره می‌شود. چون بین گلوله و سطح اصطکاک وجود دارد، بنابراین طبق

قضیه کار و انرژی درونی داریم:

$$W_f = E_B - E_A$$

انرژی پتانسیل کشسانی

$$\Rightarrow W_f = (K_B + U_B + U_e) - (K_A + U_A)$$

$$\Rightarrow W_f = U_e - U_A = 2 - mgh_A$$

$$\Rightarrow W_f = 2 - 0.2 \times 10 \times 2/5 = -3 \text{ J}$$

۳ ۸۶ با توجه به بردار $\vec{F}_T$ ، نیروهای وارد بر بار q_2 را رسم می‌کنیم:

با توجه به شکل متوجه می‌شویم که نیروی $\vec{F}_{12}$ جاذبه و نیروی $\vec{F}_{22}$ دافعه

است. در نتیجه بردار q_2 مثبت است. (ردگزینه‌های (۱) و (۲))

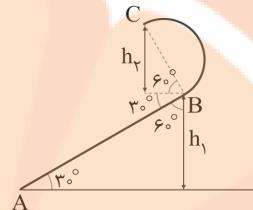
$$F_{12} = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} = 9 \times 10^{-9} \times \frac{(4 \times 10^{-9}) \times (8 \times 10^{-9})}{(6 \times 10^{-2})^2}$$

$$\Rightarrow F_{12} = 8 \times 10^{-5} \text{ N} = 0.08 \text{ mN}$$

۳ ۸۰ کل مسیر به دست می‌آوریم:

$$C = AB + \frac{1}{2}\pi R = 20 + \pi \times 10 = 38 \text{ m}$$

$$\frac{1}{2}\pi R = 38 \times 5 = 190 \text{ J}$$

مبدأ پتانسیل گرانشی را نقطه A در نظر می‌گیریم:

$$h_C = h_1 + h_2 = AB \sin 30^\circ + BC \sin 60^\circ$$

$$\Rightarrow h_C = 20 \times \frac{1}{2} + 12 \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 10 + 10/\sqrt{3} = 20/\sqrt{3} \text{ m}$$

از قضیه کار و انرژی درونی داریم:

$$E_A = E_C + W_f \Rightarrow K_A + U_A = K_C + U_C + W_f$$

$$\Rightarrow 1798 = K_C + mgh_C + 190 \Rightarrow 1608 = K_C + 4 \times 10 \times 20/\sqrt{3}$$

$$\Rightarrow K_C = 1000 \Rightarrow v_C = \frac{1}{2} \times 4 \times v_C^2 \Rightarrow v_C = 40 \Rightarrow v_C = 20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۳ ۸۱

دماسنجد نامعلوم دماسنجد با درجه‌بندی سلسیوس

$$20^\circ\text{C} \rightarrow 56$$

$$\theta_1 \rightarrow x$$

$$\theta_2 \rightarrow y$$

$$\frac{20 - \theta_2}{56 - y} = \frac{\theta_1 - \theta_2}{x - y}$$

به ازای ۳ درجه سلسیوس اختلاف دما، اختلاف دما در دماسنجد نامعلوم،

$$\theta_1 - \theta_2 = 3 \Rightarrow x - y = 5$$

درجه است، بنابراین:

$$\frac{20 - \theta_2}{56 - y} = \frac{3}{5}$$

با فرض برابر بودن عدد دما در دماسنجد، θ_2 را برابر y در نظر می‌گیریم و

$$\frac{20 - \theta_2}{56 - \theta_2} = \frac{3}{5} \Rightarrow 100 - 5\theta_2 = 168 - 3\theta_2$$

خواهیم داشت:

$$\Rightarrow -2\theta_2 = 68 \Rightarrow \theta_2 = -34^\circ\text{C}$$

۴ ۸۲

افزایش حجم ظرف - افزایش حجم مایع = حجم مایع بیرون ریخته شده

$$\Rightarrow V = V_1 \beta \Delta \theta - V_1 \gamma \alpha \Delta \theta$$

$$\Rightarrow V = V_1 (\beta - \gamma \alpha) \Delta \theta = 40.0 \times 10^{-6} \times (9.7 \times 10^{-5} - 4.7 \times 10^{-5}) \times 50$$

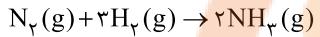
$$\Rightarrow V = 1 \times 10^{-6} \text{ m}^3 \Rightarrow V = 1 \text{ cm}^3$$

۴ جرم مولی گازهای نیتروژن (N_2) و کربن مونوکسید (CO) ۹۲

یکسان و برابر با 28 g.mol^{-1} است. بنابراین اگر جرم‌های یکسان از این دو گاز در دسترس باشد، شمار مول‌ها و در نتیجه شمار مولکول‌های آن‌ها با هم برابر است. از طرفی چون هر کدام از این گازها، دو اتمی هستند، شمار اتم‌های آن‌ها نیز با هم برابر خواهد بود.

همچنین مطابق قانون آووگادرو، در دما و فشار یکسان، حجم مول‌های یکسان از گازهای گوناگون نیز با هم برابر است.

۲ معادله واکنش مربوط به تولید آمونیاک در صنعت (فرایند هابر) به صورت زیر است:

نقطه جوش فراورده (آمونیاک) برابر با $-34^\circ C$ است که در مقایسه با هر دو

واکنش دهنده (نیتروژن: $-196^\circ C$ و هیدروژن: $-253^\circ C$) بالاتر است.

۳ ۹۴

$$\text{?mol CO}_2 = \frac{13/2\text{ g}}{44\text{ g}} \times \frac{1\text{ mol}}{1\text{ mol}} = 0.3\text{ mol CO}_2$$

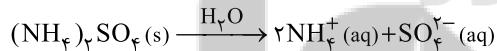
$$\frac{8/4\text{ L}}{0.3\text{ mol}} = 28\text{ L.mol}^{-1}$$

حجم مولی گازها در شرایط موردنظر برابر با 28 L.mol^{-1} است.

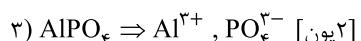
$$\frac{V_1}{T_1} = \frac{V_2}{T_2} \Rightarrow \frac{22/4\text{ L.mol}^{-1}}{273\text{ K}} = \frac{28\text{ L.mol}^{-1}}{T_2} \Rightarrow T_2 = 241/25\text{ K}$$

$$\theta = T_2 - 273 = 241/25 - 273 = 68/25^\circ C$$

۲ از انحلال هر مول آمونیوم سولفات در آب، سه مول یون تولید می‌شود:

۳ ۹۶ بررسی گزینه‌ها:

۲ ۹۷

$$\text{CaCl}_2 \xrightarrow{6/105\text{ g}} \frac{6/105\text{ g}}{11\text{ g}} \times \frac{1\text{ mol}}{1\text{ mol}} \approx 0.73\text{ mol.L}^{-1}$$

$$Cl^- = 2(0.73) = 1.46\text{ mol.L}^{-1}$$

با استفاده از قضیه فیثاغورس داریم:

$$F_T = F_{12} + F_{23} \Rightarrow F_{23} = \sqrt{F_T^2 - F_{12}^2} = \sqrt{(0/1)^2 - (0/0.8)^2}$$

بنابراین: $F_{23} = \sqrt{0/0.36} = 0/0.6\text{ mN}$

$$\frac{F_{23}}{F_{12}} = \frac{|q_3|}{|q_1|} \xrightarrow[چراکه نیروی F_{23} باید]{q_3 > 0} \frac{0/0.6}{0/0.8} = \frac{q_3}{4} \Rightarrow q_3 = 3nC$$

به سمت پایین وارد شود.

۴ ۸۷ اگر ذره‌ای با بار الکتریکی منفی را در خلاف جهت میدان الکتریکی جایه‌جا کنیم، انرژی پتانسیل الکتریکی آن کاهش می‌باید.

۴ ۸۸ با توجه به رابطه $|\Delta V| = Ed$ داریم:

$$\frac{\Delta V_{MN}}{\Delta V} = \frac{Ed_{MN}}{Ed} \Rightarrow \frac{\Delta V_{MN}}{25^\circ} = \frac{4}{2^\circ} \Rightarrow \Delta V_{MN} = 5^\circ V$$

از طرفی:

$$\Delta U_E = q\Delta V = -2 \times 5^\circ = -100\mu J$$

۱ ۸۹ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ وقتی A و D یکدیگر را دفع می‌کنند، یعنی در یک طرف B قرار گرفته‌اند.

۳ وقتی جسم A و C یکدیگر را جذب می‌کنند، به این معنا است که جسم B در جدول، میان جسم‌های A و C قرار گرفته است.

۲ ۹۰ با توجه به علامت بارها، میدان‌ها به شکل زیر هستند:

$$\begin{aligned} E_1 = E_2 &= k \frac{|q|}{r^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{3 \times 10^{-6}}{(0.05)^2} \\ &\Rightarrow E_1 = E_2 = 10/8 \times 10^6 \frac{N}{C} \\ E_3 &= k \frac{|q|}{r^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{5 \times 10^{-6}}{(0.05)^2} \\ &\Rightarrow E_3 = 10/8 \times 10^7 \frac{N}{C} \end{aligned}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} E_{Tx} = E_1 + E_2 = 21/6 \times 10^6 \frac{N}{C} \\ E_{Ty} = E_3 = 10/8 \times 10^7 \frac{N}{C} \end{array} \right. \Rightarrow \vec{E}_T = (21/6 \times 10^6 \vec{i} - 10/8 \times 10^7 \vec{j}) \frac{N}{C} = (21/6 \vec{i} - 10/8 \vec{j}) \times 10^6 \frac{N}{C}$$

شیمی

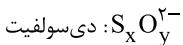
۴ ۹۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) گاز نیتروژن فراوان ترین جزء سازنده هواکره است.

۲) برای پر کردن و تنظیم باد تایر خودرو به جای هوا از محلولی شامل ۹۵٪ نیتروژن و ۵٪ اکسیژن استفاده می‌کنند.

۳) هرچند گاز نیتروژن واکنش پذیری ناچیزی دارد، اما امروزه در صنعت مواد گوناگونی از آن تهیه می‌کنند که آمونیاک یکی از مهم‌ترین آن‌هاست.

۱ ۱۰۳ مطابق داده‌های سؤال، آئینون دی‌سولفیت از عنصرهای S و O تشکیل شده و بار الکتریکی آن «۲-» است:

با توجه به متن سؤال، هر واحد فرمولی از سدیم دی‌سولفیت ($\text{Na}_x \text{S}_x \text{O}_y$)

همانند آمونیوم نیترات ($\text{NH}_4 \text{NO}_3$) از ۹ اتم تشکیل شده است.

$$9 = 2 + x + y \Rightarrow x + y = 7$$

بنابراین فرمول آمونیوم دی‌سولفیت به صورت $\text{NH}_4 \text{S}_x \text{O}_y$ خواهد بود که

در آن $x + y = 7$ است.

$$\frac{\text{شمار اتم‌ها}}{\text{شمار عنصرها}} = \frac{2(1+4)+x+y}{4} = \frac{4/25}{4}$$

۱ ۱۰۴ ترکیب A همان منیزیم هیدروکسید ($\text{Mg}(\text{OH})_2$) و

ترکیب B همان منیزیم کلرید (MgCl_2) است.

$$\text{Mg}(\text{OH})_2 : \frac{1}{2} \text{ شمار کاتیون} : \frac{1}{2} \text{ شمار آئینون}$$

$$\text{MgCl}_2 : \frac{1}{2} \text{ شمار آئینون} : \frac{1}{1} \text{ شمار کاتیون}$$

نسبت عدد ۱ به ۲ برابر است با:

$$\frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

۱ ۱۰۵ دقت داشته باشید که چون چگالی محلول 1 g.mL^{-1} فرض

شده است و با توجه به این که حجم آب اضافه شده، ۵ برابر حجم محلول اولیه

است، حجم محلول نهایی ۶ برابر حجم محلول اولیه خواهد بود و در نتیجه

غلظت محلول نهایی، $\frac{1}{6}$ غلظت محلول اولیه است و می‌توان نوشت:

$$\frac{1}{6} \times 360 \text{ ppm} = 60 \text{ ppm} \equiv 0.06\%$$

$$\text{چگالی محلول (درصد جرمی)} = \frac{\text{غلظت مولی سدیم سولفات}}{\text{Gram مولی Na}_2\text{SO}_4}$$

$$= \frac{10 \times 0.06 \times 1}{142} = 4.22 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\text{Na}^+ = 2(4.22 \times 10^{-3}) = 8.45 \times 10^{-3}$$

۱ ۱۰۶ عبارت‌های «آ» و «ت» درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) گاز زردزنگ کلر در دمای اتاق به آرامی با گاز هیدروژن واکنش می‌دهد.

پ) در تولید لامپ چراغ‌های جلوی خودروها از هالوژن‌ها استفاده می‌شود.

۲ ۹۸ فرض می‌کنیم $16 \text{ گرم محلول پتابسیم فسفات (K}_3\text{PO}_4)$

در دسترس است. با این فرض جرم یون پتابسیم موجود در آن را به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} ?\text{g K}^+ &= 16 \times \frac{0.848 \text{ g K}_3\text{PO}_4}{100 \text{ g محلول}} \times \frac{1 \text{ mol K}_3\text{PO}_4}{212 \text{ g K}_3\text{PO}_4} \\ &\times \frac{3 \text{ mol K}^+}{1 \text{ mol K}_3\text{PO}_4} \times \frac{39 \text{ g K}^+}{1 \text{ mol K}^+} = 46.8 \text{ g K}^+ \end{aligned}$$

۱ ۹۹

$$\begin{aligned} ?\text{mg Ag}_2\text{S} &= 38.8 \text{ mg ZnS} \times \frac{1 \text{ mol ZnS}}{97 \text{ g ZnS}} \times \frac{1 \text{ mol S}^{2-}}{1 \text{ mol ZnS}} \\ &\times \frac{1 \text{ mol Ag}_2\text{S}}{1 \text{ mol S}^{2-}} \times \frac{248 \text{ g Ag}_2\text{S}}{1 \text{ mol Ag}_2\text{S}} = 99.2 \text{ mg Ag}_2\text{S} \end{aligned}$$

$$\text{AgCl جرم} = 214 - 99.2 = 114.8 \text{ mg AgCl}$$

$$\begin{aligned} ?\text{mg Cl}^- &= 114.8 \text{ mg AgCl} \times \frac{1 \text{ mol AgCl}}{143.5 \text{ g AgCl}} \\ &\times \frac{1 \text{ mol Cl}^-}{1 \text{ mol AgCl}} \times \frac{35.5 \text{ g Cl}^-}{1 \text{ mol Cl}^-} = 28.4 \text{ mg Cl}^- \end{aligned}$$

برای محلول‌های آبی بسیار رقیق می‌توان ppm را هماز ر می‌گرم حل شونده در یک لیتر محلول تعریف کرد:

$$\text{ppm} = \frac{28.4 \text{ mg}}{50 \times 10^{-3} \text{ L}} = 568 \text{ ppm Cl}^-$$

۱ ۱۰۰ فقط عبارت اول درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

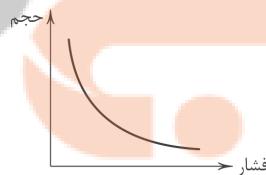
۰ ضد یخ، محلول اتیلن گلیکول در آب است.

۰ گلاب مخلوطی همگن از چند ماده آلی در آب است.

۰ مقدار نمک حل شده در آب دریاهای گوناگون با هم تفاوت دارد.

۱ ۱۰۱ به جز مورد سوم، سایر موارد را می‌توان قرار داد. نمودار مربوط

به فشار و حجم یک گاز به صورت زیر است:

۱ ۱۰۲

$$d = \frac{M}{V} \Rightarrow 1/25 \text{ g.L}^{-1} = \frac{M}{22/4 \text{ L.mol}^{-1}} \Rightarrow M = 28 \text{ g.mol}^{-1}$$

$$\begin{aligned} ?\text{g X}_2 &= 3/01 \times 10^{22} \text{ atom} \times \frac{1 \text{ molecule}}{2 \text{ atom}} \times \frac{1 \text{ mol X}_2}{6/02 \times 10^{23} \text{ molecule}} \\ &\times \frac{28 \text{ g X}_2}{1 \text{ mol}} = 0.7 \text{ g X}_2 \end{aligned}$$

تلشید و معرفت

فرمول شیمیایی آلومینیم سولفات به صورت $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$

۱۰۷

است.

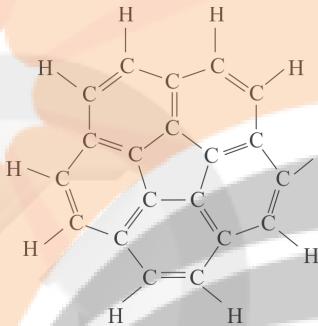
$$\text{?g Al}_2(\text{SO}_4)_3 = \frac{1\text{mol Al}}{27\text{g Al}} \times \frac{1\text{mol Al}_2(\text{SO}_4)_3}{2/16\text{g Al}} \times 342\text{g Al}_2(\text{SO}_4)_3$$

$$= \frac{1\text{mol Al}_2(\text{SO}_4)_3}{2\text{mol Al}} \times \frac{342\text{g Al}_2(\text{SO}_4)_3}{1\text{mol Al}_2(\text{SO}_4)_3} \\ = 13/68\text{g Al}_2(\text{SO}_4)_3$$

$$= \frac{13/68\text{g}}{15\text{g}} \times 100 = 91/2\%$$

۱۰۸

با توجه به ساختار زیر فرمول مولکولی این ترکیب به صورت $\text{C}_{10}\text{H}_{16}$ بوده و تفاوت شمار اتم‌های کربن و هیدروژن آن برابر با ۱۰ است.

۱۰۹

با افزایش شمار اتم‌های کربن، نقطه جوش آلانهای راست زنجیر افزایش می‌یابد (حذف گزینه‌های ۳ و ۴). در صورتی که گزینه (۲) را انتخاب کردید به جایه‌جایی محورهای افقی و عمودی گزینه‌ها در مقایسه با نمودار کتاب درسی دقت نکردید.

۱۱۰

عنصر A₁₄ همان سیلیسیم است که با چشم‌پوشی از گازهای نجیب، کمترین واکنش‌پذیری را میان عناصر دوره سوم دارد.

تلاشی در مسیر موفقیت

تلاشی درس پرور فنی پست

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

Www.ToranjBook.Net

[ToranjBook_Net](#)

[ToranjBook_Net](#)